

1.	Nazwa przedmiotu w języku polskim oraz angielskim Archeologia kolonizacji europejskiej XV-XIX w./ Archaeology of European Colonization, 15th–19th Centuries
2.	Dyscyplina Archeologia
3.	Język wykładowy polski
4.	Jednostka prowadząca przedmiot Instytut Archeologii
5.	Rodzaj przedmiotu (obowiązkowy, do wyboru) Do wyboru
6.	Kierunek studiów (specjalność)* archeologia
7.	Poziom studiów (I stopień*, II stopień*, jednolite studia magisterskie*) I stopień studiów
8.	Rok studiów
9.	Semestr (<i>zimowy lub letni</i>) letni
10.	Forma zajęć i liczba godzin Konwersatorium, 30 godzin
11.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu Ogólna orientacja w historii powszechnej XV–XIX wieku, ze szczególnym uwzględnieniem epoki wielkich odkryć geograficznych i procesów kolonizacyjnych, bierna znajomość języka angielskiego umożliwiającą korzystanie z literatury fachowej i materiałów wizualnych.
12.	Cele kształcenia dla przedmiotu Celem przedmiotu jest pogłębienie wiedzy i rozwinięcie umiejętności badawczych studentów w zakresie archeologii europejskiej ekspansji kolonialnej XV–XIX wieku, ze szczególnym uwzględnieniem najnowszych wyników badań prowadzonych w obu Amerykach, Europie i regionach pozaatlantyckich. Przedstawienie najnowszego stanu badań dotyczących początków i rozwoju europejskiej kolonizacji, wraz z omówieniem kluczowych stanowisk archeologicznych. Analizę wczesnych osiedli kolonialnych, ich organizacji, infrastruktury, gospodarki oraz prób lokalnej adaptacji technologicznej.
13.	Treści programowe 1. Rozwój badań archeologii historycznej dotyczących obszaru obu Ameryk. 2. Najnowsze wyniki badań dotyczące początków europejskiej kolonizacji Nowego Świata – jej przebieg, kontekst i chronologia. 3. Pojawienie się pierwszych Europejczyków w Ameryce i główne dowody archeologiczne. 4. Zagadnienia zasiedlenia obu Ameryk we wczesnym okresie kolonialnym.

	5. Kształt, organizacja i funkcjonowanie europejskich osiedli w Nowym Świecie na podstawie badań archeologicznych. 6. Kultura materialna pierwszych kolonistów oraz próby uruchomienia lokalnej produkcji w okresie wczesnokolonialnym. 7. Zmierzch dominacji Hiszpanii i Portugalii w Nowym Świecie oraz ekspansja kolonialna Anglii i Francji. 8. Relacje Europejczyków z rdzenną ludnością w świetle badań archeologicznych. 9. Początki zasiedlenia Ameryki Północnej przez Anglików. 10. Ekspansja francuska i jej archeologiczne świadectwa, ze szczególnym uwzględnieniem Ameryki Północnej. 11. Ekspansja holenderska i rola europejskich kompanii handlowych w kształtowaniu krajobrazu kolonialnego. 12. Europejska kolonizacja poza obszarem obu Ameryk – przykłady i uwarunkowania archeologiczne. 13. Archeologia podwodna okresu wczesnokolonialnego – wyniki badań wraków statków europejskich.	
14.	Zakładane efekty uczenia się Student/studentka:	Symbole odpowiednich kierunkowych efektów uczenia się
	Wiedza: Student posiada pogłębioną wiedzę na temat najważniejszych teorii dotyczących chronologii, przebiegu oraz charakteru europejskiej kolonizacji Nowego Świata, a także rozwoju archeologii historycznej jako dyscypliny. Student zna różne modele teoretyczne tłumaczące procesy zasiedlania obu Ameryk przez Europejczyków, w tym zróżnicowane formy, zasięgi i dynamikę osadnictwa kolonialnego. Student posiada wiedzę na temat przebiegu europejskiej ekspansji kolonialnej, potrafi wskazać czynniki środowiskowe wpływające na wybór modeli osadniczych oraz zna archeologiczne podstawy rekonstrukcji relacji Europejczyków z ludnością rdzenną. Student rozumie ekonomiczne aspekty kolonizacji europejskiej, w tym przemiany gospodarcze związane z globalizacją świata nowożytnego oraz ich materialne konsekwencje rozpoznawalne w źródłach archeologicznych.	K_W04 K_W05
	Umiejętności: Student potrafi krytycznie analizować proces europejskiej kolonizacji Nowego Świata oraz jej konsekwencje dla społeczności rdzennych, a także zdefiniować i interpretować przemiany kulturowe wynikające z tych procesów. Student posiada umiejętność klasyfikacji i interpretacji materiałów archeologicznych pozyskiwanych ze stanowisk związanych z wczesną kolonizacją europejską.	K_U04 K_U05
	Kompetencje społeczne:	K_K01

	Student dostrzega potrzebę stałego pogłębiania wiedzy oraz aktualizowania informacji w obliczu dynamicznego rozwoju badań nad archeologią kolonialną. Student potrafi krytycznie oceniać literaturę przedmiotu oraz odpowiedzialnie i przejrzyście prezentować wnioski wynikające z analizy materiału archeologicznego i kontekstów badawczych.	K_K06
15.	Literatura obowiązkowa i zalecana (<i>źródła, opracowania, podręczniki, itp.</i>) C. E. Orser, B. M. Fagan, Historical archaeology, New York 1995 C. E. Orser (red.), Encyclopedia of Historical Archaeology, London-New York, 2002 D. Gaimster, T. Majewski (red.), International handbook of historical archaeology, New York 2009 E. R. Wolf, Europa i ludy bez historii, Kraków 2009 D. Hicks, M. Beaudry (red.), The Cambridge companion to historical archaeology, Cambridge 2006.	
16.	Metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się: Np. - pisemna praca semestralna (indywidualna),	
17.	Warunki i forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu: Np. - ocena pisemnej pracy semestralnej - ocena aktywności ustnej	
18.	Nakład pracy studenta wyrażony w godzinach zajęć oraz punktach ECTS	Liczba godzin przeznaczona na zrealizowanie danego rodzaju zajęć
	zajęcia (wg planu studiów) z prowadzącym: wykład*: - ćwiczenia*: - laboratorium*: - inne:	30
	praca własna studenta (w tym udział w pracach grupowych): np.: - przygotowanie do zajęć: - czytanie wskazanej literatury: - przygotowanie prac/wystąpień/projektów: - napisanie raportu z zajęć: - przygotowanie do sprawdzianów i egzaminu:	60
	Łączna liczba godzin zajęć	90
	Liczba punktów ECTS	

